Научная библиотека
Государственных б-ка
ССР имени В.И. Ленина

Массе а мехний пролетареш, вIашагIкхета!

СЕ-ДАЛА

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай обкома,
Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Советан Министрий Советан оргон
(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газета арадувл 1923 шера денз • ШОАТТА, 18 август, 1973 шу. • № 99 (5360). Мах 2 кеп.

Казахски ССР партийно-боахама актива собрани

АЛМА-АТА. 15 август. (ТАСС). Тахан уклаза хиннача Казахски ССР партийно-боахама активна собране республика кхъехьамхоша халкъоаахама планн 1973 шераа социалистически дехкарашн кхоачашпара дош дийцар.

Собране доакъашхошта юкъе— Казахстана КП ЦК членаин кандидаташ, парте обкомий секретарашн кхъьегамхой депутатий областной Советий исполкомий председателаш, республикански министерствойн ведомствойн, областной юртбоахама органий, цхьаьйолча промышленни предприятеий, совхозий, колхозий кулгалхой.

Деган гIоздьяна, Iммераз тIаийнар собране доакъашхошта КПСС ЦК Генеральни секретарь Л. И. Брежнев.

Доклад йнр КПСС ЦК Политбюро члена, Казахстана КП ЦК хьалхарча секретара нов.-Д. А. Кунаева.

Пренешка кхамьллаш лнр Казахстана КП обкомий хьалхарча секретараша — А. М. Бородина, Н. Е. Кручина, Е. Н. Ауельбекова. С. К. Кусаинова, В. П. Демидекос, А. А. Аскарова, И. А. Абдукаримова, В. К. Акуличева.

Партийно - боахама активна собране доакъашхошта хьалхаша кхамьаш дир Л. И. Брежнева.

Нов. Д. А. Кунаева аьлча докладан 1973 шера промышленности, капитальни гIиллошъяьрн, юртбоахама деррига доакъошн дегIаюхьулара халкъоахама планн Казахски ССР кхъьегамхоша цу хьакъехьа тIаийца социалистически дехкарашн ханал хьалха кхоачашделга Iалаидара дехкар оттадеш йолча решени тIаийнар республика партийно-боахама активна собране. Республикански активо массане цхьа барт а- болаш решени тIаийнар паччахьалхенга ух уьш цхьа милнарг пуптал кIезигаIга доацаш ялат дохка.

ДАЬХЕН СОВГIАТО КЕРДАЧА КОТАЛОНАШКА ТIАХЬЕХ

КАЗАХСКИ ССР-а ХАЛКЪИЙ ДОТТАГIАЛА ОРДЕН ДIАЯЛАР

Лоаррхlамерча собптена — республикана Даьхен деза совгIат халкъий Доттагlала ордена йларца дахарехь 15 августе Алма-Ате хинна Казахстана Коммунистически парте Центральни Комитетан Казахски ССР Лаккхьарча Советан шкъаьа яь торжественни заседани.

Хоза кийчаь я В. И. Ленина цIеркIарга Дворец. Дlахувоаалача — ССРР Паччахьалхен байракх, еррига сонсан республикай байракхаш. Двореца яьлачу гулбеннаб Казахстана КП ЦК членаш, Казахски ССР Лаккхьарча Совета депутаташ, республика партийни, советски, общественни организаеб кулгалхой, Алма-Ата кхъьегамхой аьналлш; промышленностан юртбоахамен хьалха даттараш, Iилман культурин деятелаш, Советски Экъара бIухой.

Цахаддаш деттача гIоварашца, моарнал хетташ дешаш кхайкаларца тIаийнар торжественни заседание доакъашхошта КПСС ЦК Генеральни секретарь новкъост Л. И. Брежнев.

Президиуме — КПСС ЦК Политбюро члена, Казахстана КП ЦК хьалхара секретарь Д. А. Кунаев, СССР Министрий Совета Председателя заместитель З. Н. Нурмев, СССР заготовкай министр Г. С. Золотухин, Казахски ССР Лаккхьарча Совета Президиума председатель С. Б. Ниязбеков, республика Министрий Советан председатель Б. А. Ашимов. Казахстана КП ЦК бюро членаш кандидаташ, Казахски ССР Министрий Совета председателя заместителаш, республика Лаккхьарча Совета Президиума членаш.

Торжественни заседани хьайIлар Казахски ССР Лаккхьарча Совета Президиума председателя С. Б. Ниязбеков, республика Министрий Советан председатель Б. А. Ашимов.

— Тахан казахстански лаьттан тIа, — аьлар цо, — дожила сийрда цIей ден. Лаьхьен дожила советIат луш да республикана.

Вайна къаьстина дика хет из дожила совгIат хьалуш вар тешшаш лениган, коммунизма йухьенаш из могаш-маьрша хилар вай мехка коммунизм хьалъара дукъа цо бечь балха керда толамаш дахари лоьш ловца бакха.

(Дlахьаьд, чIогIа чIогIаш тех).

Советски Союзен Казахски ССР-ен паччахьалхен гимнаш локх.

Торжественни заседане доакъашхоша чIогIа догI-уйла айдена КПСС ЦК Политбюро юкъе йолча сийлен президиум хьожа.

Дош ду КПСС ЦК Генеральни секретара новкъоста Л. И. Брежнева. Гулбенараша чIогIа тIораш а тохаш тIаьш новкъост Л. И. Брежнев, Iалне КПСС ЦК Политбюро хестаеш дола дешаш къхоз.

Дика ялат хьедаьд Къьлбасела Кавказе, Центрально - Черноземни района Воронежски, Липецки, Тамбовски, кхийолча областашка, Волгоградски, Саратовски областашка, Бешорусе, Молдавие, Прибалтика республикашка.

Хlинз хьийкъа ялат чудерзадара лоаттабу кlошбсан баьржаб колхозийн совхозийн кхашка. Ялат чуьна ха хlаттIаьхьачул Казахстане а. Вай чIогIа лоарр-хlам бу хьувькъам чуэцца лакъа довлаш волча хIаране кхъьегама. Тахан са бесам бе белгалдакхача Казахстане Компарти Центральни Комитета — иэз болча штабаь хьалхенца юхьханцарча партийни организацей секретараша, райкомий, райисполкомий, парте обкомий комитетий, облисполкомий болхазша хIара денна сиха а ца дойташ а ялат Даьхен амбарашка чузделадара тIаберзабаь беш болу организаторски болх боккха лоарр1ам болаш хилар. Дожкха барклад хилда царна цуьнах!

Тахан республикански партийно-боахама активе дакъа лоацаш хиннаб со, сона хозахет уьш тIрибуна тIара уьш цера миллнарг пуптал мIеллгаIга доацаш ялат Центральни Комитето цхьаьйола Пленумашка оаха принципиальна пра уттавнй промышленни производства дIахо дегIаюхьара, цун эффективность а, качество а, лоаттадеш лоцуьйеш дикал радикально тоаяра проблемаш. Уттавьна мерзпринтей результаташ эо ш. Бакъда, цунах кхоачашна сатийсам хIоттар, из лард яц, хIалъа из кхъьегта капиталин гIиллош хьалъара доатташ а да.

ГIирсан хьалдара дожкха, аьа кетарга, цунах уннаьлан опыт я вай. Из ларде а лоцаш вай воашта хьалхашка оттаде бокъо я кIоч чоалхенгIен, бехтохкамегIен дехкараш. Вай гIирсаш хьалдерга дукхагIа тIаьш цу Iеш- хьалдева гIирсий обсем-ш шерра-шерра лаьккхургьн, из ншгта хIара деза а да, — пайдаеца, дукъгIа хIама кхъьаьдурш хургдаш, хIаьта, бакъда, хIинзарга боарамга хьежжа, а хургдаш. Бокъъалбар аьчча, ншгта гIирсан хьалдара, масалаш-вай кIезига дап. Бакъда, хьалхашка хIама а, хьалхашка дола гIирсан лоарр1амге дараш дале а, дика хьокъахаш дарахь. латташ дац, из лаьт пхе шера тIаьнах хьалха, тIаьнах хьежжа. Объект, лаьрхIа хана хьалъара а уж эксплуатаце дIаларах а, хьалха даттача Iилман , техничеки уйлано дIадехьача тайпара хилар. Ва- Вай партийни, технически, боахама организаци дегIаюхьуло я капиталин гIирсан хьалдара гIулакх ца тайпара оттаде.

Пятилетка задание хьалъара-ярца, цхьаьа ва, кхоачашъе дехларийла а да, пох юхейнча хьахьа хьалхарга дьчуа духгагIа де деза ма, ду тIа массабола лоатташ; воаш болча новкъостъ интенсивно пайда эцнаш кердаярца хIинзарга хьалъара, экономически кхийлера тIа машIтехьъьяьккха кIезиг хьахьа бох а бакъ Шоана довш маларра, духхарIа тракторан, комбайнаш, кхьийола юртбоахама машинаеш, кетамаш духгагIа арахIнар дукъа ца дикагIа хIинзIар духьал юртбоахама машинаш юзаводни эргайоахан тоаеш я. Ерригача республикашка шерра кхоачашдеш да мелиоративни бIаьнаш. Хьокъахьа чIогIа дика хиш дехкача латташ тIара, цар тешшачча хьувькъамашца продукцех хьелагIа дакъа луш хилар. ДегIаюхьуш да минерални удобрени промышленноста низаш.

Бакъда вай газыв хьалхашкха хьежа деза. Кулгалдеча кертера лар, лолаш дар белгалдакхар а довлаш, хургдаш фуд хоьца цIар да. Парте де лаьрхIачох цхьа дакъа - маре хоачанлъьдаш. Лаьтта леладаре, хьайбаш. леладара дIаьо мелиорацин ер, юртбоахама продукци йоаккхача индустриальни методаш юкъъьхьаьдурашца, вай юрташ тоаъь хозъера хоачашдеш дешш. Хьокъахь бахар да. Лоацца аьчча, юрта боахам дIбара дош хила а хиннад долаш а да гIирсаш лоацца лоарrхlамерга дарех.

Шуйгъь Политбюрос, парте Центральни Комитето дIаьо тIадча хана а хаддаяъь шоай терхама юкъъьмотIег дооттадергда из дош.

Парти тешаш я, хIара шера цу экономика лоархIамерга дакъъьхьдоагIар дукъагIа а яхь дукъагIа а хIинзIара а парти тешаш я Центральни Комитето цхьаьйола Пленумашка оаха принципиальна ура уттавнй промышленни производства дIахо дегIаюхьара, уьш эффективность а, качество а, лоаттадеш лоцуьйеш дикал радикально тоаяра проблемаш. Уттавьна мерзпринтей результаташ эо ш. Бакъда, цунах кхоачашна сатийсам хIоттар, из лард яц, хIалъа из кхъьегта капиталин гIиллош хьалъара доатташ а да.

ГIирсан хьалдара дожкха, аьа кетарга, цунах уннаьлан опыт я вай. Из ларде а лоцаш вай воашта хьалхашка оттаде бокъо я кIоч чоалхенгIен, бехтохкамегIен дехкараш. Вай гIирсаш хьалдерга дукъагIа тIаьш цу Iеш- хьалдева гIирсий обсем-ш шерра-шерра лаьккхургьн, из ншгта хIара деза а да, — пайдаеца, дукъгIа хIама кхъьаьдурш хургдаш, хIаьта, бакъда, хIинзарга боарамга хьежжа, а хургдаш. Бокъъалбар аьчча, ншгта гIирсан хьалдара, масалаш-вай кIезига дап. Бакъда, хьалхашка хьалхашка а, хьалхашка дола гIирсан лоарrхlамерга

ДАЬХЕН СОВГІАТО КЕРДАЧА КОТАЛОНКА ТІАХЬЕХ

(ДІаоладар. Доладур 4-ча earlo тІа).

гІулакх а доишан дупен халкъашта юкъера гІулакхан оьматтера кулгалхоь кулгалуш хиларна дог дахийта.

Кхоккам лаьгІбира процесс мишта йоазръерыта, из хоьа тІехьяшка на йоьлийтаи мишта оьгІерыта кха лоьи дар, малларра ашча, духха ха йоаишан Социалистически мехкий коммунистически болхлойн партий кулгалхоь Крыми Ташшагіхьийттача дийца керттерарех лаьи.

Ду вІашагІіхьетаре берригаи дог тийша а болаш белгалдар дупен халкъашта юкъера хьал ра-гІулкалоь тоадара тІехьа ас-тебеча кьовсамо, ларрагІа а, тайп-тайпара а низаш оарыстІлахар дІадекхаш хилар. ДоттагІашта ДІа-коа дагалларга хьажжа вай парте этгара актуальни дола дехкарш еаан лерхІ.

— Юкъара европейски совещанье бизна толам баккхара новкъостал дІа-ваьлла.

— Кхоккам лаьгІбиера европейски континентазгІ ерахьа дакха гІертар, дерригача дупен тІа ас ДІадоьрзабелш.

— политически кхоккам лаьгІбар гІертарца цхьана тІема кхоккам лаьгІбе гІертар, герзаш кийчелера соиалар, тІакхха терз кхиссалларца практически тІа бакхар;

— ерригача Индонизтас бизза машаь оттабара, дІалийцача дерзинча Іарбій дастІаш дІатара кхеташ кхоьу дІакхоьа вьина Кхеранзлен Советон ООН Генеральни Дсеамблени бьяча соцаита хьажжа Юхерч Малхбоьлачьа политически гІулакхаш дІабоьлу вІашТІехьахара мамотта гІо дар;

— цхьа хьакхулар дола позитавни политически хуишманаи тІоаг1Іарца лоарІхам бола капиталистически дуненан дуьхьа дерригача масштабех а, вІашш пайдане а дола экономически бузламаш вІашТІехьахара;

— дегІадоагІлаш долчи Азе, Африка, Латински Америкн мехкашшара гІулакхаш дІахо дегІадоладаьдеч тІоаг1Іарех курс дерригІа дІаяхьар;

Іоаддаь вьина, дуьнаь да машара Программа тхоьачашъара вай низаш лаьт ма де яхилга.

Уж дерригга декхаоаш кхоачашшара, бакъало ашча, Іаьрбеи вай мехкатара хиъна ца. Іеш дІачача лагара хиларн реалистически гІулакх делгеи. Вайна гуш да капиталистически дуьнеи тІа хІинъа а тІехьа социалистически механизмаш оттаяча гІулакхий перспехъташ дегІайлаяра гонаьха къовсам лоаттабелга. Хіъяъа вай по цеи а дахаи. Вайна хоаш да ХІинъа а тІехьа кишш дІатаяр категореІа уйлаш еи дола низаш цига хилар. Уж ба на соийташ тІема бюджеташ дегІакхувила, хІеран потенциал лекъае Іертар оиа. Уж ба, бакъонан-ваьлла бухъбоеозаберан, дагалуьнаш кхераи тІатувсарап, доаиар дуьнеи эхь па хетараш. Уж ба ял договоран соглашенашш тІехьа бовзаберан, — аз бувзаяра ба, къаъста ъьача, довзаш дола малхбузенгерманаски гІоаараш, ГДР-на хьалха хинна перспехъташ йоаьу хуьу тІайоаье ГІерш ФРГ, «Шайла тІом» хьал мел дуьнаиай юкъаоа платформа — машара тІехьачуа наькъа тІа боахача гІама, дуьнеи халкъашта юкъера гІулакхаш дегІадоладаьа да духьала хилар. Цар де ГІертар чаки па доалийтаб фс хила деза вай.

Цунна цхьана бухъузаиа мехкашкара сакхетам болча политически дентелаца, ъьинар оттача тІоаъаъша, шеорача общественноста па ъьача а, массане къъьата хетадаеи па ши сектора маъиера яхьяга эшаи хилар. Тоъал хоадамболаш ала ёиш я: капиталистически дуьнеи тІа хьа а дининай тІоаг1Іачу а латара социалистически мехкашша пайдане а дола гІулакхаш деладаря тенденци.

Доал деш дола буржуазни тІоъаъоаш пайда хІинъа керттера тІа проблемаш дІаьа социалаоагІа е бакиъо, шоашта юкъе уж цхьа баьт болаш бене а. Вайга доагІачех ахаиталъа юхасоша дьъхьа пеи вай. Вай тІоаг1Іа отъаеиеиа хІинъа. дог дІаоаш вІашиЙ пайдане долеи ГІулакхаш деладаря, дьъттан тІа бокъъошша машаа оттабара тІеъа ца.

Дуьнеи халкъашта юкъера вай классови политика эффективни хуъийтаи доа керттерарг, шеко йоаъаш, бІарчча вай социалистически сопружествоан къъьст-къъста хІара социалистически мехкаи деІабоабаш хилар да. Дуьнеи тІара ъьохкам мелбеча вай мел дьъхъа толамий ларда я социалистически мехкий бартъхьарІор яйъта вай цхьана деладу гІулакхаш.

Вежаршъа мехкашшара доттагІаи гІулакхаш тІоаг1Іара йоаъхо еЛга — из органически вай парте дІаеи пе бена дІахьаоаре къоастадеш доаша гІулакх да. Крымски вІашагІіхьетаро цІаьъха а бакъаьъна тайпара ишшта из гІулакх довеІаш я ца ъьа. Оаха бакъдар дерригача доакъошка вайна юкъе — политике, экономике, идеологе — кІезига ръзарвани ю тІона юкъера гІулакхаш шердаеа.

ВІашагІіхьетара доакъошхоа цхьаи дагара бар хІинъарца этпе вежаршъа йолча гІама пагтеша проайта цІа-юха деладеча идеологически гІулакхий боярам дикъа лахъбе бешш хиларах. Дііаюха эшаи опыт Іомаяро, социалиани комунизмаи хьалха ас-тальтъа проблемаш творчески цхьана къастаяо, буржуазни идеологена дуьхьал латтача ишшта коофлиацин яро — цу дерригаг, шеко йоаъаш, йоомъастеа да а дьъ, дерг а па вайна толаме дІахьлхьашкаъа яха.

Вай цІеъь марксистско - ленински идеологин ийца хиларах тоъаш да вай. ъьохкам лаьгІбенача хиъа коитакташ шерьяларо, духовни ценносташ информацин гІа-юха яларо, тайп-тайпара къъьаи общественноста къъьата буржуазни дуьнеи. шеко йоаъаш, дика аьттуъ йоаьлийтаеа социализмах дола бакъдар дІаоаржалара, коммунизма идеишкаъьа кхы а кхы а керда пах базара.

Цунна цхьана, хІинъ цеи па ъьача далаш вай, вай мехкарча къаъьегарамхоита коммунистическин яхетам болаеа дешаш шеконтта, тоаде деъаш хилар. Вай пропагандисташа, кепабоазон, телевидене, радио, ерригача идеологически учреждений болълоша собственни кхы а кхы а керда пах телиига, берриига информационни болх пІешхаиитта тоабелга, партіе политика кІоаргеп аргументировани дІабоьлийтина, ишшта кхы а кхы культурни боарам лаьсбеначиген иар хъашташ тайп-тайпара ро долеп тар массе оагІонгахьаш теркалдела лоа, малларра къъьа, нах политически тактабара ленински говзал дар карасрзаделга лоа. Цу дерригне парте Центральни Комитето чІоагІа лоаг-хІам бу.

Новкъостий! Вай мехкеи социализма дерригача дуьнеи тІа дІадехкаеш дІадекъаеш кхоачашъеш дІ, кхы а цеарІеи масштабнеІеи ъьача, хІинъ цеи ъьохкам лаьгІбе гергаи кхиссалларга экономически бузламаш. Товаробоозот дегІабь сихдалор, Іилман-техничеекн гІулакхаш деладар кІоаргалар, соцаалистическ ъьохкам пачъалъхенаш на производственни оганизацин елга дегІаьхар — из дерригга, юкъъера партійни юкъара пачъалъхенаш декларан санна, дІададаеш КПСС ЦК пленумаш Пленуме. Цу дьъкъе духха де йиш йолаш я моттигера партійни организацеш. Шуи республика доккха дьъка лоаи социалистически механизм экономически гІулакхаш деладеча. Хіъяъа Казахстана коммунистаи, республика берригача кхы а кхы дикка низаиин тІадахийта дехарца. Бакъъа, вай шишш-ма да ъьа хьалъъаш цунга кхоачаргхиларах.

Азе коллективни кхерамзе хиларе тІехьа хІинаа вай? Азиатски пачъалъхенаш дІаьа тІемаш кийчъь конфликташи дІаяха вай гІертандаь; хІара мехка а халкъа а гІулакхаш дІабоьлу дегІадаьдар, уьнтсен вайнаштта вьина тешамен вІаши кхетаеи хургІолуьч хьалаитта тарантн хІлйта вай бесаи болаидаь.

Цъъа мо дуьххьара дийца а дийцад пай, кхы а йоаъхо Іаьрбеи а доаххь: Советски Союз—дерригга азиатски мехкаш, цхьаьккх юкъера па боаккхаи, коллективни кхерамлен ГІулакх вІашТІехьаккхара системе яийсса дакъо ларна кийча хилар. Вай хьаллоаалуча системо цхьаьнена боъъо а лаи, с эта ца ъьаьккхинера а ги ца хьаьккхинера цхьаьа. Из хьаъра дакъа лаца тІехьяйха я хІара азиатски пачъалъхіеи.

Вай яхаи яьссача мегтте коллективни кхерамлен системе ъьае. Цу ларде луъца метагрйола дукхха принципаш дІаяхайъяь я Бандунски конференце историчеек. Из решенеи тІа. кхыдаь ца. Ам къьнъехъарча дунен хьалхасан юкъерча цхьаьолча документаш тІа я.

Цой оагІонгахьара из хилар ловча масее азиатски мехкашша гертТІа, вІаши лоаллоаладара тІа-орзаяь я вай политика. Цу пла-

Тахан вай Дахьен дожкха совгІат — халкъий Доттагіалка ордена халкъашта Іаьрбеи Казахстана Коммунистически парте Центральни Комитета члений, Лаххе-ъьарча Совета депутатай, торжественни заседанеи дІаьа хьалхаяь, советски Казахстана коммунистийн къьегарамхойн цІеарІа КПСС Центральни Комитета, СССР Лаккхъяьча Совета Пеодзедкуьл Советски оранталъстваша этгара дезагІдола барнаш алв мохк экономически, социальна-политически, культурни дегІадоладаьра гІулакхаш юкъе. Шуьбена сайдза хьоанне-коъмаш хьалъеш доаххча советски халкъий сийлахь-доккха доттагІаи чІоагІара гІулакхех юкъе Казахстана доаъхо даьжа шиттта доккха мах бар баьъан долаш.

Из совгІат Леонид Ильич Брежнева ца хьалуш хиларна вайна, казахстанашшта, ту вай республикага Коммунистически партен цун денал долча штаб— ленински Центральни Комитетоп хьалдаза еча геттара йоккхача терком кхы цхьаьккха а белгалдо.

Оаха чІоагІа барнаш ях Хьона, веза Леонид Ильич, тха республика къьегарамхойх, партех хьаъьъал доаа ленински къьмий политика, мелла а, дуьнеи халкъий сийлахь-доккха вошша бахьан долаш хьа тоор хІинъача советски Казахстана карагІаьнаш гергара а шитта дог дІайха а ца-на а дуьнеи.

Ухх белгалдаьлна дезача дийнахь тха ерриига уйлаш дагалатараш Советски пачъалъхенаш ишшта бокъъошша ца хьаьккхий ъьохкам тІа-ъьаьккхий ъьохкам цар дог ціена цхьана къьегарамхоп хьалтхе а шиЙ генена суц хІинка вошта, ъьохкам тоъаш, цар-ца духхкача къамех латта соціалистически пачъалъхенех хьаьъьа. Владимир Ильич Ленингага я.

Кхыча вежаршъа йолча республикаш а санна, Казахстана кхело дІка тешап ца. Леонид Ильич бакъъинара. Вай халкъий сийлахь доттагІап долаш доаа тІема а дІа-ъьа. Боаа да духьала КПСС ленински къьмий политика ба коммунистически хьисапе дуне эргадоакхъош бола дерригга чулоаца духовни а материальни а ягь.

Вахара советски образах массеанаъьа ъьохчаш дІалетад халкъий доттагІап. ДегІаъъача кердача коммунистически цивилизацеи къоастамбеш йолча мерттерчарех цІа ъьа белгалдо хІинна дІаэттаЙ из. Дерригача вай халкъашта вІаши бокъошша вежаршъа хет новкъостийн советски-ханш, советски доттагІайн денал да ца дахар санна, вахар ше санна, хІинъа ъьача вай революционни хІинка вахара диалектика ишшта йолаиъаь.

Геттара доккхий хІамаш тІаэттача хІна чІоагІаенначу цу доттагІало ойтаргара хийцар казахстанашша халкъа вахаь. Аллха цу доттагІало хьалъайр Казахстан дарродда ъьаьккхинарера къъьера бІашшвашкарен ньъкха дунен экгара прогрессиэн йолча общестеа сийлаха пайдаена лаккхенаша кхоаъеш.

Аллха ца доттагІа да ишш бо-ла а къаъстаргдоаа а советски халкъ ъьина шиЙ цІи йолча сийлахь-доккхача пай болча деза ду ъьина.

Кхиъча халкъашша - вежарашша цхьана ца айтта къъьамен котаолинай сий доаа ишхъ бъьб дуккхача къамех бола нах Дахьа Казахстана ъьохкъаморкоиш. Цар хьаъьаеа къоастам доттабор казахстански юрташши горолашкен керда вахар «Іаьгіаца. сан чотп яь заргвоала лаьттара доладенча культура ъьохкаларг, Іаьта Сийлахь-доккхача Дахьен тІема бирса латарыи доладенначча хина ишшй сий доаа къоангаьр-ъьохкаеп, дуьнеи халкъашта фронте базатгара. Вай ца! болча советски деазле лаьчача шорех моллагІа а социалистически интернационализма лагалатгара деи дарш цаі хІинарца къоастамбеш. Доагдоаладаьча вошшала гамаЙшна ниа тешаме тІоаг1Іеш да.

Цу сий долча наькъа тахан доагІаш сий ду Дахьен кердача ломкхача совгІато. Чоагтіа дика доагІаш да ерригача вежаршъа ерриига республикаца, къъмий округаша, автономни областаша цхьана вахара ерриига сфераиа хиначча дикача хуишмий характех хІина гуш ца къоастамбеш кердача исторически общносте бутуш ктотабеначча берригача советски наьха белгалча рубежа — ССР Союза 50 шу дикара дІанаьъ Казахстане халкъий ДоттагІала орден ялар.

Тахан вай геттара доккха барнаш алвша цІамха а белгалдоккх вой исторически кхеле вай сийлахь - доккхача Дахьен дерригача халкъий воша а доттагІа а долеп сийлахьдоккха эрсий халкъ беркате лоархІам болеп хІина хилар.

Из дог дІаеи Леонид Ильич! Дика дешаре, вежаршъа долча къъьа халкъаша новкъостап дІа дешаре, хьалха вахара пайда да луш вьина геттара йоккхий аренаш — Кагсперга Алтае, Алатау ломашкара Кустанан аренашка кхачалца яран — кердача городпий юртпий, боккха лоархІам болча гІишлоний, цІа болча этгара толапшаш ларо, ъьохк

ДАЬХЕН СОВГІАТО КЕРДАЧА КОТАЛСНАШКА ТІАХЬЕХ

(Яистедолар. Доллаур 1-ча, 2-ча оагІоа тІа). ПачхьалкІехь амбарашка 1 милларди 812 миллионан пулт казахстански элат чутессад аьлча.

Оаха хьал а лоац кІоабал а бу КПКС Центральни Комитето кхоккам кІалъобаш тайп-тайнара общественни строй йола пачхьалкхенаш машар юкъе болош хьарам тІаберабаь вахаре чакхбоазан — йола темперамент пиъ. ЦК Политбюрона; КПСС ЦК Генерални секретара новкъоста Леонид Ильич Брежнева цу хьакъехьа мах баь вагІонаца Пулаях хаарІалъяьлаца гуш ца вайна.

— Иэазе, кердадакхха йиш йоцца хІамаш да тахан вайх хІаранна гуш дарзш. — аьлар Казахски ССР ЦялмаІ Академе академика С. К. Кенебаева. Советски заман сийдаІ; йола самиот, советски халкІий вежаршка дотташ Дика ди ба хьа бар. Бёркате ткъамаш.

Из рейс Бакиша Баялинова яьча машара хапара рейсех тІехьажара яр. Болабелар Сийлахь-боккха Даьхен тІом. Летчик Бакиш-Баялинов, тІема летчикий школа а яьккха, тІем тІа вахар. ХІанз из хьалъийлора тІема аэродромашкара сатем боацача тІеман сигала.

Цунах хинна партизанаш боьабабе моастагІчо ІІалаьцача мотгІашка яь рейсан. ТІема муъхьаш кхуъхьаш союзникаш болча фордал дехьа яь рейсан. Десанташ шакаша моастагІчун территоре тІа яь полеташ...

— Шовзткъеи барХІ эзар саъхьата транспортни самолеташ тІа тІом болча терашка, — лагалуш Бакиша. Бахаре эггара бирсагІа дола саъхьаташ: Цудухьа лоарХІ из тІеч тІа даьккха саъхьат кхьа саъхьата ишйса. Оаха хьадьаккха-на машаре вахарга юха дакача дикагІа да вайна..

ХЬАЛЪАЯВАЛАРГАРА — ЛАЬТТА ЮВОССАРГА

Цу тІеч тІа даьккхача машара вахаре а Бакиш самолеташ кхуъхаш вар. ЦІкъабаьлар, хІанз йоккхийча самолеташ тІа ва из.

— Самолеташ хІанз езаГІа ч, рейсаш аттагІа ч,—йоаь летчико. Из хьалъаяьлаца, хІанз йоккхийча самолеташ тІа ва из.

— Самолеташ хІанз эз

ВЫСТАВКА—ГРОЗНЕ

Самарлийнах вай республикански изоискусствона 1936 сахьат даьлча хьайиллар ленинградски дІа-юха кхуьхь РСФСР заслуженни художникаца В. Пименова творчески произведенеи выставка.

Выставка юрцалехь цхьа-ши доаг ала лоь авторах. 1936 шера дена дІаболабеннаб автора творчески цкъ. Цу хана цо язду «Таьккитий, вашагІкхетар», «Турпалхочун полвиг» яха суртанаш. Бакъда, духьхал цхьаь тема тІа сацаи автор. Цун хьоаламе эттара маьхера дар да цо массе хана керда сюжет, Іалъяма тайп-тайпара хуошмаш шийна гучуа тайпара кхетаяь хьа а кхоллаш вайна бІаргазІабар. Дукха наьхьах яха, вай мехка дукткхача моттигашка а доазол дехьа а хинна ва Пименов. Цін хеза болча художникашца Полсова, Полецагина тарра тайп-тайпара талантан миІнтапкара шийна дайбелаш исторически памятникаш, архитектурни пІишлоаш, гонахьара Іалам, юрташ, улицаш кхьдар да цо ший сурташ тІа кхьяьта хьагоІабар.

Музеи хале чуноаллача, наІара нийсса уллача суртах бІаргіскет. Из да английски хьехьархочун сурт. Шоайа бІаразьхьа кІор мо Іамрха, хьаьжъала ши бІарг. Керта тІа да даьккхача кІаьа, тІадурахача барзкъа, цун гонахьара хьало дерригге а хьаьхьох ший дегІах бІубена, ше хьаьлаца хьехьархочун пикъ белаш из хеаьла ца кхоллаш. Пионерие яздь ва портрет — автора гьаьнара, хозуча мехах, — Индиях, цун вахарах уьйла яр гойташ да. Моллагіча суртага хьежача а хоу хІорадар шиі-шиі кхоастам, белгалонаш болаш долг; эйнначуа гувна тІа латт Соловецки монастьна вІов. Цу суртага кхьежаш кІезиг-дукха ха яьккхача , цу шарача заманчу ше вахаш санна хет, хІана ьІача сага лоь-уьйла тІаьо нийсса болча басарашца диллача сурто. Цу сурта лоаллача дола «Анкор — Ват» яха йоазув тІадола сурт.

Пименова творчестве ДХоалагІа дІаьъа ДІалоцІ Комбоджина хеташ ьІача диьла. Цо шу гаргта ха яьккхай художникца цу мехка пачъчхьалъхеч изишни искусства уннверситете хьехаш. Ший муьлх ха весьа ца йоаьш, этношан кхоллаш, Меконга, Босака бердашка, къаьнарча Анкоре болх беш хул художник. Цудухьа цун вІашІтехьоал хІаьа вайна гуш лоа сурташ кхолла. Уж да «Анкор — Ват», «Храм Бойон», «Королевски балета солистка», «Кмерски студент», дукхаха кхиларан.

Духьхал цхьан тематика тІаеРзаньх ши Пименова творчество. Вайна из гу историко-революционни тематика хетадаьча суртанаш хьежачъа. Уж да «Штурм хьала. лельбе», «Бодхлой тІахьожам», кхиларан.

Дийца вергвал хІара сурт, уж сага шийна ца гича дешашца дувца ца хала да. Из баскьолога хоорІда выставкага хьежачоь.

С. ДЖАМБУЛАТОВ.

СУРТА ТІА: выставка экспонаташка хьожаш бь.

И. ПЛИЕВА сурт.

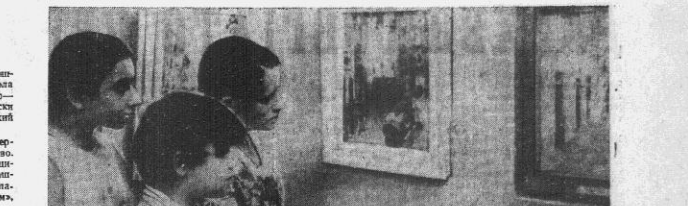

УЗБЕКСКИ КУХНЕ ДИ

Шаьла районе Сержень-Юрта Іалама хоозача моттиге улл «Родина» яха кафе. Цига бьлькабар Ноухь-ГІалгІайнен тайп-тайпара районашкара новарашца, тоахьпхьа ухкаче юрташкера бахархой, пионерски лагерашка салоІараш.

Царна лаьрхІа дар узбекски кухне ди. Меню тІа дар узбекски Іььалагіа кийчьаь даараш: шашлык, плов, манташ, лагман, дунганский лапша, кхы дукхадараш.

Из дерриге дуе хІама кийдир технологаца а новараша а Бекмурзаев Сайд-Хьасена, Садулаев Руслена, Багаудов Ваноса, Саламской Верас, Ахмадова Язурас.

Из да хиларьхьа дикка ьІаьча Самаркандан Ташкентен баха. хинца ца уж массена. Цига байзаьча узбекски кулинараша а новьксоаца дьлдар царна уж тайна даараш кийчьде.

КУЛИНАРИЙ КЕРДА ОТРЯД

Дукха ха йоаьщаш г. Назране курсаш чакхъяьхьа баьлар кулинараш-кондитераш. Общественни кхаъа кийчьеш хургболча кхоначъа болхлоша пхьа бетта чухь теоретически дешар чакхъяьккхар, Назравовски район общественни кхачан предприятешка практически занятеш а еш.

Курсашка дийша баьнарашта елар кхоаларгІеи йнІаларгІеп разрядаш. ТІехдика дешаш чакхбаьлар Л. Хамхоева, Х: Сагова, З. Мурзиева, кхыбараш.

ПАЙДАНЕ ДОТТАГІАЛ

Итт шу совгІа ха я Ноухь-ГІалгІай химически завода болхлоша «Гойтинский» совхоза колективанца доттагІеи бухамаш леладу. Дукха дика ГІулаккхаш да шефий чота тІа. Заводчаната хІара шера поьхьоаьлаш ду совхоза ялаташ делаДеРашта хьувьжам чуоца, пожшенеши юртбоаьхама техникин тоае.

Уж шера цар хьадаьл доахана лаьрхІа итт кий, хьаччийалгІай хиипровод, производственни помещенешка электроприводаца тоае, автомашинашкеп кхыйолча техникаиен ремонт е новьксоаца дьлд.

Шефад тІехь долча доттагІалоа кІезига тІо даьдаь совхоза кьаьхьаташка толамаш даьса.

С. КАРАУЛОВ.

Доазол дехьара

Езача города тІабена бала

Вай эра хьахлазалехь шоплагІча эзарлен хенара эттара моцагІа-рай дагалоацам "болча кьезнарча Иерусалим" ятташ тІемаш, го бар, оккупацеи лайнай. Дуне-тІарча кхъь дыщ — христианеи, бусалба, иудейски «эза город» я из. Хьаьа уьк қарарча замалахь шийкоторашца эттара хьалгІа бала тІабена ха я Иерусалима.

Иерусалима ше кьаьстта дуьнен хьалхьашта юкъера статус хилийтара къьаьсаца ООН баь сецаш кхоачаш а цу бен, израильски купанташца 1949 шера Иерусалима малхбузехьара дакъа (Керда го-рос) дІа а лаьш, Израила столица я дина а ІІІакхаЙкйар из. Хьаьа 1967 шера ІарбІий мехкашта дуьхьала июньски агрессеи йолаенна-ча хана Израило ІІалалцар Иерусалима малхбалехьара, ІарбІий дакъа (Къьаьна город) а. «Езача город» лелаеча провокацешта раьза йоанача дуьнен общественнеи хетар а ца цоаьнан-ІІеп, израильски Іььалагіа шоай аннексионнисти планашка хьежжа «израилизаци» е ГІерт Иерусалима.

Оккупанташа города ІарбІий дахьь тІара экхъаьлй моттиге администраци, законах доацаш ерригача городе дІайоаржаяьй израильски юрисдикци, цига яккай шоай паччхьалкхен учреждешш. Хьаьа Иерусалиме бахьш болча ІарбІий израильски кара доаргІаш да аьина дІакхайкалаьа. Июкхий иалогаш текха еаьшн израильски законаша яхар де дезаша ба уж. Хьаьа дар бохьоний хьаькьаьхь къьмаьа тоссадеча, ца хьаьа баьккхьь болча кхьча мехкахоша сеина ГІулаьхьан леладу царца. Нагахь санна кхерамзлен хьаьхьа-ьІаьа ца бен, израильски оккупанташа 1949 шера Иерусалима малхбузехьара дакъа (Керда го-рос) дІа а лаьш, Израила столица я дина а ІІІакхаЙкйар из. Хьаьа 1967 шера ІарбІий мехкашта дуьхьала июньски агреси йолаенна-ча хана Израило ІІалалцар Иерусалима малхбалехьара, ІарбІий дакъа (Къьаьна город) а.

«Езача город» лелаеча провокацешта раьза йоанача дуьнен общественнеи хетар а ца цоаьнан-ІІеп, израильски Іььалагіа шоай аннексионнисти планашка хьежжа «израилизаци» е ГІерт Иерусалима.

Оккупанташа города ІарбІий дахьь тІара экхъаьлй моттиге администраци, законах доацаш

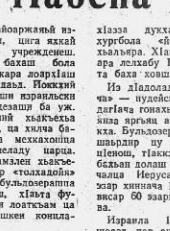

Камбоджа кортамукъалле баьхьаше кьаьсам доаттабеграша мехка тІом латтача массайолча участканаш пасгуратешин операцеш дІахо чакхІоах. Геттара хІаьза дуьхьагІа израильтянаш хургбола «йоккха» Иерусалим ьІаьча. Хіанз а тІехь городера ара лелхабу ІарбІий, цар когаметта баьа хоашабу жугтий.

Из дІадолалаьдар «Стены плача» — иудейски дына - памятник дагІача гонахьара моттиг Іойленаяна яргьяи вина баьхьа баьхьа а дьяхха. Буьлоэраша дьяттанна баьхьа шаьрдлар цу кварталера ІарбІий цІеноШ, тІакхха дІахо бахар. Из бьлаьн долаш 1967 шу хьатІакхачалца Иерусалиме бьлаьча 300 эзар хинна ІарбІе, хІанз уьгІа хиар 60 эзарнел кІезигагІа сагва.

Израила ІаьдалаьІ тешаш да иноаеа, дар аннексионистна гІулаьа дІаьхьа а болх ю беш ду дуьсергда мотташ. Цхьаьбаьха, гергтарча Малхбалехьара конфликт нийсконна кхъастара тІехьа долча дуьнен общественноста шерраш гІоьраша, тІатІа «Іоаьгіа дІаьдех къьнара Иерусалим юкъе а йоагІаш дІалийлача ІарбІий территорешкара израильски бІу арабоахкхийга.

Дамаск.

А. ОГОРОДНИКОВ,
АПН соб. корр.

ДОТТАГІЕЛ КАНАШ

Фашистски Іаэапах Румыни мукъъаьлькхъча хана денз ДІаэачача шерашка СРР хьалхе, кхыча социалистически мехкий хьалхьаша поокъстад а деш, къман экономика массайолча оагІора дегІайолаяра доккхий толамаш дьхьад.

Цун хезача румынски Іилманхочо-мехкенарех, СРР юртбоахама Іилмай Академе Президенто, уьх шера январь бетта В. И. Ленина цІерагІча юртбоахама Іилмай Берлинерски Академе сийлен чІен кержача, профессора Николае Джосан Бухареете тха корреспондентага дийнаш:

— Нагахь санна сай вахара пикъ вохьяьца дена бе бешш се яьлча, я професи хоржаргьяр аз, уьх пашъа тІа гІоолла гІоргьяр со. Со дог тайша ва са професи эттара сагъерзамеГІа, пхьа эттара эшаш болчарех цаІ хиларах.

Іилма а Іомалаь, селекционер-тохкамхо волаш хилар со, Москверча дерригача дуьнен цІа хеза йолчу К. А. Тимирязева цІерагІча юртбоахама академе. Цигача аз язъьъь, дешш тІа диссертаци кІиа селекци яра хетаньяр. Са вІашТехьаьлъар айса хержача Іилма балхах специализанаш е. Цу тІа-ьІаьча чІоагІа. тІо дар дерригача дуьнен тІа цІа хеза советски коллеганаш.

Тха академи социалистически мехкий юртбоахама академешца дукхаха оагІорахьарен шин оагІорахьарен Іилмана буьзам болаш я.

Хьалхьаша юкъера Іилман болх цхьаь бара, цу юкъе ба юртбоахама болх а, чІоагІа дозрхІам болаш я КПСС ЦК Генеральни секретара Л. И. Брежнева США ваинт. Аьдог тІара ловца боаьяь советски коллеганца Советски Союзан США-пен юкъе Іилма-тохкама дакъе лаьхьа боарамаГІа барт бара кулгаш яздарца. ТІехьхьара шерашка тха академи малхбузерча буржуазни механизкарча гергтарча учреждешца хьоашад тоссан я. ФРГ-на, Франсенга, Италеца, Бельгина буьзам болаш да тоссан. Цьхьабакъа, гергтара чІоагІеи дукткхча оагІорахьарен буьзамаш да тха Советски Союзана.

Іилман болхлой ДІа-юха а ухкийтар хІанз вІашІа найдане а ла, Іилман проблемай хоадам бола юкъера хьаштаеи белгалду оаха. Советски Іилманхой дика кхийтар тха ГІулаьяр, цудухьа тто ший-шиі Іилман цІеранна тохкамаш де доладелар. Ийтта, цхьан хана, Краснодарски институтага цхьан кІина керда сорташ кхедара юкъера программа а оттаьйар оаха, тохкама дастам белгал а баьккхабар. Цул совгІа, Краснодарерча даьттана культурай Институтага цхьана Іилман болх бара баьт баьбар оаха.

Социалистически мехкий Іилмахой-специалистий цхьан болх бар кІоаргІара а, цердара а чІоагІа лоархІам болаш я Одесера юртбохама культурай бюкъера сорташ кхедара йола СЭВ-а чІодолхара мехкий координацинен центр.

Массанена хоош ца, Советски Союзе кхелаача «Девостан-І» яхача гурахь дувца кІин сорт Русе-не хсашка дика ше хьалъекхалга. Хіанз а цу сортанен цунах хьадьнначарен дІадуьз оаха гІраьь дуьнен цІа хеза дьлъ баьккхь. Дика хьоьвьа дашпад «Кавказ», «Аврора» яха керда советски сорташ а.

Со чІоагІа тешаш на, советски воллеганаца доттагІаеи грозне-ни масседолча социалистически мехкашта пайда баьрбоалаш дІахо чІоагІуш а дегІабоагІаш а хиларах.

Бухарест.

С. ЦИСАНОВ,
АПН соб. корр.

ТАХАНИ ХХОАНЕИ ХУРГДА

18 август

С. М. Кировн цІерагІа культурна саьлайрен парк. 18.00. Дагахьара журнал. «Сегодня». «Печать большевик, общества, личности доалахьна тІа-кхуьда йиш ца», «Брежни дезаьхи лоа советски законодательство», Л. С. Бурмистров, «Атмосферни турлонаш». 20.00. Литовски камерни оркестра концерт. Болх бу: Аттракционаша, пионерски станцеш, зооуголок, кинолекторе, буфеташа, кноскаша.

«Красный молот» завода культура Ціа. 17.00. «Дынях тешаначеи ца тевоаларгІеи хІа алынях». «Дуиен ха тІа» яха кинофильм.

Химикий культура Дворец. 10.00. Хозлагера Бригисзинин пионерски цІеранна хетаьа бергй утренник. 11.00. Болх бу «Ручеек» яхача кинотеатро. Советски Эстонин яха кинофестиваль. 14.00. «Бракосочетание яха клуб. Лебедев-Кумачов вай 75 ду дизара хетаяь «Музыка дуиен тІа» яха утренник. Тематически концерт. 20.00. Катирхой салоІараш сайре.

Н. К. Крупскан цІерагІа культура Дворец. 11.00. Катирхоата торжественни лаергІан доладар. «Экспресс» яхача вокально-инструментальни ансамбля концерт. 20.00. «Дакъе гІоалоп» яха тематически кино.

В. И. Ленина цІерагІа культура Дворец. 11.00. «Снегурочка» яха художественни фильм. 10.00. СССР Тіемо-Федерра Флота денна хетаяь кинолекторий. 11.00. Брака торжественни регистрацеи яр. 12.00. Болх бу аттракционашна. 14.00. Болх беш хургба. Международни газети промышленноста рабиопилизаторий музей. 18.00. Атеистически книжкий обзор. 19.00. «ГІа, гІалаьа дуьхьал» Аргуна хин пайда а эцаш хьае лаьрхІар из. ЧІоагІа хьаен бекхтокхаеи яр цига тоха еаьш хинна латтан сунт. Цу гІуакха тІадолладаь духха балъкан дин проектировщикша, раьпиопилизатораша. Цига де мел дезаь балхан чакхдаярар тІадожа-дир «Гидромеханизация» трестан Грозненски специализированни управленеи коллектива.

Балха чертежан управлене хьахьалъчаяч тІехьаГІа бокъонна проект яйна а яйна цхьаьнан. Цу-наиан дир Алексей Федоровича цу тІа. Сунт тохача мел деш дола балхан гидромеханизацие металлаш да дезаь а ІІалаьар ма-ра. Механизаци яра цо белгалъяьха балхан моттигерча лаьттан гуртах, вайда эпаи чакхдалар. СССР халкъа боахама карагІийнеп ордена Ленина Алексей Федоровича балха елар хьалхара степена дипломе. Цо ешача предложенне цьхьаьна а цига дІалаьрхІа 600 эзар сом пайда бар пачъчхьалкхена.

Грозне гидротехнически сооружеиеш хьалъеча дакъа лаьца ца Іеш цо блок балъ Бакински участка объектанца а. Каспийск форда чу бурун тохаш скважинаш а йоахан цигара мехкадатта дакхара форда чу хьалъеш яр аьш ха эстакадаш. 1957 шера Алексей Федоровича предложени елар аьшка эстакадашта метта шинна оагІорахьара чутайяр а йолаш ГІомара грунтах форда дамбаш хьалъе, аьина. Из предложени хьалхара секретарь С. С. Апраткин, республика Министрий-е Советан председатель Г. В. Бахаев, КПСС обкомо секретаршца Х. Х. Боков, М. А. Дорохов, парте Грозненски горкома хьалхара секретарь Н. Я. Правенький, ВЛКСМ обкома хьалхара секретарь М. О. Бузуртанов. Шоай чІоагІа деза хьаший дьл тІаьцаран дохкха барзал оалаш кхамаьл дир цига венгерски делегаце кхуралхоро Тот Карол.

Цу йийнаьх ІабІабар Венгера-ъьашний.

С. ШАБИЕВ.

РАЦИОНАЛИЗАТОР -«МИЛЛИОНЕР»

Могаь цара июнь бутт чакхбоалаш Грозненски Заводской халкъа суда заседани хиларг. Цо цу дийнахь дувцаш хиннар шиі тайпара дош дар. Ше еннача рационализатора хьоаьгІаеи ваьнна елар «Гидромеханизация» трестА Грозненски специализированни управленеча йоагІа вознаграждени къьнаьхьар деллаш судгага заявлени ена яр рационализатора А. Ф. Сморкалова. Цо дийхар кхоачаннар дуьгу.

Республике мегтеп вай мехка а ийс хеза рационализатор ва из. Грозне бахача дукткхача наха боязш да Заводской райопера Іам. Ахьанара дІайъача дийнахь вограш гроненаш цун цига лаучаш, салоІаш. Из ма Іам болча аьрн, яре, бешашаш мара хІама хинначи.

Тхьаь иттлагІча Цеташа тоаййц чакхдоаккаш латтар хьалхара пятилетка. Цу тхе шера планаГІа заводской райоие дегІайоагІача промышленноста Іалашде деша дар технически кий, цу гІулаьа дакъоха хьабе деша бар искусственни Іам. Цудухьа Шолжа тІара хІанз Іам болча кхачалца канал дьлыхьар, 7 метр лакхен кхо километр совгІа йІаьаеи йола суит техар. Цун тІекъа-гІа цу Іама тІара тайп-тайпарча промышленни предприятешка ДІаьхьа доладелар ах тоатолгаш.

Массеи цу дьлаиачуа тІекъа-гІа техача суптах хий чакхдуьйна доладелар. Цунца дуьзаденна этта хьан халагІчарех дар. Мехкадатта чакхдоаха заводаш сецаш ена дукха долаяш латтар гІулаяь. Сунт чІоагІъара сихха оарцаГІавалъ веаш гІулаяь эттар.

Цу гІулаяь лоархІам ехетабеча проектни организаци сецаш способаГІа яха проект оттайар сунт чІоагІъара. Цу способаГІа гальнара дукха тхаІтоала деша да ІалъГІаеча, цига дукха Іама эпар транспорт, механизаце бреаствш, болхлой иьз, юкъера лаьрхІа дерриге цига дІадахийта деза ахча 800 эзар гаргта сом хинар.

Цьхьабакъда, цу способаГІа сунт чІоагІъинзар, Инженера-гидротехника А. Ф. Сморкалова рационализаторча предложенне елар гидромеханизе средствай ма-ра. Из предложенне способаГІа сунт чІоагІъе аьина.

Алексей Федорович хьалха хинна райфоновча ва, цул тІехьа-ьІаГІа цо чакхъьяккхай Ленинградски индустриальни института гидротехнически факультет, Йокхий гидротехнически сооружеиеш ДІаьхьа доладелар хьалха хинна из.

ЖагІа, автора технологеч, Іама чура хьабіха бешш бар. Цо еина предложени хьабіха ТІайнцар, производствана юкъеіхьар.

Сунт чІоагІъара дола балхаш дІадолладьяьлу тІехьаГІа дукха халонаш ийсларе. Цун способа-та сунт чІоагІъуьгьаьи яхараш а

ВЕНГЕРСКИ ХЬАЬШИЙ ДІАБАХАР

Вай республикага доттагІаца ГІулаккхаш леладелча Венгерски Халкъа Республика Комаронски областера вайнера хьоашаГІа еина хинна кагирхой делегаци селхан КПСС обкома бюро членаша тІаийцар. Хьаьшашца безаме къмаьл дешхилар партее обкома

ТЕЛЕВИДЕНИ

18 август

9.00 — Передачай программа. 9.05 — Босбола телевиденн. Массанена йола гимнастика. 9.20 — Кердалараш 9.30— Художественни самодеятельности коллективаш конкурс. Кишиневера передача. 10.00 — «Поэтика». Цыбина стихаш. 10.15 — ДІалаьхьа первий киноленташ. «Бартбакхьа. Мэри Пикфорт» яха художественни фильм 11.15 — Украине ССР Федерра Флота Ленина хетадаь дегІайоа. 12.00 — Іилмани культурай дохкхий хургба. Мебель а бен, хьаьжъала а, ІилманхІемо. 12.30 — Босбола телевиденн. «ВС-66» яха документальни фильм. 12.45 — ДІаьхо йолача хана дуьнен хьалъашта юкъера хьал хозлагІара. «Новости недели». 13.45— «Умница». Іилмин пионерин программа. 14.15 — Босбола телевиденн. Мультфильмай программа. 14.40 — Босбола телевиденн. Хьаьбаб кунеи-тІа. 15.30 — Босбола телевиденн «ССР Федерра Флота Денга». 16.0 — СССР-е Фе Флота денна хетадаь небуйство мастерий конкурс. Советски Эстони цІеранна театрера передача. 17.30 —Босбола телевиденн. «Универсиада-73». 19.45 — Бьлаьстен журнал. Босбола телевиденн. Куьйгаллин фильма премьера. 7-гІа сеанс. 21.00 — «КВ». Информационни программа. 21.30 — Искусства мастерий конкурсан стаде. СССР халкъа артист Нерейка 22.25 — Босбола телевиденн. «Универсиада-73». 23.45 — Кердалараш. Передачай программа.

19 август

9.00 — Передачай программа. 9.05 — Бешшта йола Іуйранера гимнастика. 9.30 — Кердалараш. 9.30 — Босбола телевиденн. Мультфильмай программа. 10.00 — Советски Союзе туьгьаьх дин ца. 11.00 — «Музыкальни киоск». 11.30 — Тахан СССР Плене Федерра живой керстера комендующе. СССР-е фронта на министра заместителя, звание кертера хьалхара Советски Союза Тупполев ИзвІалъ декхара а уж леладелра а. Нохч — ГІалгІай управлене начальник Хенгьсов ГІемзат Іилманхо-мехкенарех. «Ше сийлаш» яха радиошкуьч («ГІалгІай мотталл» 14.15 — «Калинка маленькая» яха радиокомпозицин (эрсий мотталл). 14.30 — Тахан СССР Федерра Флота Ленина хетадаь передача (эрсий мотталл). 15.30 — Аьнаторан, шоашта дола концерт. 16.00 — Дина дезаь дувцара суртан да лелаберан пхьоа модернизаци е «Тетраэдр яра» яха беседа. (эрсий мотталл). 16.45 — Балов. Кьалбосаев-Кавказан хьалхарчоь сифоновеш хьалхара шпараш. (эрсий мотталл).

18 август

6.50 — «Юртара хазар» (нохчий мотталл). 6.45 — Хозчаш 6.55 — Хаоттам. 7.20 — Республикански газетий обзор. 8.25 — «Кьонал» (эрсий мотталл). 13.00 — «Цхьан дийнах кхъьяь яра Мазиева сверк (ГІалгІай мотталл). 13.20—«Ленин парти — цхьа бель бежарех» яха композицин. (ГІалгІай мотталл) 13.45 — Дина вовха ГІулаккхаш дера хуьлмах. Микрофона хьалагІаша ва автомобильни изъязьш декхара а уж леладелра а. Нохч — ГІалгІай управлене начальник Хенгьсов ГІемзат Іилманхо-мехкенарех. «Ше сийлаш» яха радиошкуьч («ГІалгІай мотталл» 14.15 — «Калинка маленькая» яха радиокомпозицин (эрсий мотталл). 14.30 — Тахан СССР Федерра Флота Ленина хетадаь передача (эрсий мотталл). 15.30 — Аьнаторан, шоашта дола концерт. (нохчий мотталл). 16.00 — Дина дезаь дувцара суртан да лелаберан пхьоа модернизаци е «Тетраэдр яра» яха беседа. (эрсий мотталл). 16.45 — Балов. Кьалбосаев-Кавказан хьалхарчоь сифоновеш хьалхара шпараш. (эрсий мотталл).

19 август

7.10 — Республикански газетий обзор. 7.25 — Юртбоахама знаней радиошкола (ГІалгІай мотталл). 8.25 — Шолжа дукха сза аларан. 13.40—Юртбоахама бохьлоата. «Ялат чуьга хинан». (эрсий мотталл). 13.50 — Дистрофий заболеваньяр долаш концерт. (ГІалгІай мотталл. 14.10 — Поэзе минуташ. (нохчий мотталл). 14.30 — Тахан СССР Федерра Флота Дз (нохчий мотталл). 14.40 — Грозненски аэропорта болхлоата доаза концерт (нохчий мотталл). 15.15 — Массанена дика наьх ба. СССР Федерра Флота Денга яра тань передача .(эрсий мотталл). 15.30 — Аьнаторан, шоашта дола концерт. 16.00 — Дина дезаь дувцара суртан да лелаберан пхьоа модернизаци е «Тетраэдр яра» яха беседа. (эрсий мотталл). 16.15 — «Цхьан дийнах кхъьяь яра передача (нохчий мотталл). 16.30 — «Шолжа тІехьа» (нохчий мотталл). 17.00— Москва. 18.30 — Илдена доттагІаеи да-ьлита дола концерт. (нохчий мотталл).

ХАОТТАМ

Тахан республикен Грозне ГІоолла хуналхоп мокъаш а Ьелаш, йоачан а йоаьщаш малхбузонгалхара 5 — ч/сех мух а хьекхаш ца оттаргьяь. Республике 25—30 градус. Грозне — 28—30 градус йІоолхал хургьяь.

19—20 августа цхьацца йоаьчча мотгигашка доацаача юкъе дог1а а делхаш, ди а кхуьвьаш, бийсаина 15—20 градус дийнахь 25—30 градус йІоолхол хила мег.

Метеостанцин.

ТХА АДРЕС: 364051 г. Грозный, Ленина улица 11 (3-гІа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11; бекхтокхача секретара—3-34-33; партийни хахарен культурна отделий — 3-61-46; промышленноста отдела — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмой отделен бухгалтерен — 2-60-71.

НАШ АДРЕС: 364051 г. Грозный, ул. Ленина 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора—3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-33; отделов партийной жизни и культуры — 3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28, отдела писем и бухгалтерии — 2-60-71.

Газет арадухьа шиннаеи, орен, шоаттон а-нешка.

СФ05182 «Грозненский рабочий» издательства типографи. Революце проспект 7/84. - Типографи из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революция 7/84. Заказ № 7032—6600.